

Replik til Kristoffer Schmidt

AF

BIRGITTE POSSING

I andet hæfte af *Historisk Tidsskrift*, årgang 2015, s. 571-593 (udkom i april 2016) bringes en debatanmeldelse af min bog *Ind i biografien*. Det er en gammel sandhed, at anmeldelser kan dømmen en bog god eller dårlig, inde eller ude, alt efter anmeldernes gemyt. Sådan er det også i dette tilfælde, hvor Kristoffer Schmidts ærinde så tydeligt har været at slagte min bog under dække af historiefaglig akribi og saglighed. Han er så forudindtaget, at han glemmer at læse bogen på dens egne præmisser: som en tværfaglig introduktion til danske læsere af den internationale debat om historiske biografiers arketyper, køn, etik og fortælletraditioner. Danske bidrag er sat ind i bogen som eksempler.

Anmelderen skriver et par pæne ord om den „lille, men ambitiøse bog“ (s. 571), hvor „forfatterens fortælleglæde og interesse for emnet skinner igennem“ (s. 593). I forbifarten nævner han, at bogen „indeholder nogle solide kapitler om biografens fortællerstrategier og de etiske overvejelser ved at biografere“, men ser i øvrigt ingen grund til at fortælle læserne nærmere om dem (s. 593). Han vil hellere indvie læserne i sin opfattelse af, at bogen er sløset, fyldt med udeladelser og værre endnu: At den ikke giver overblik over *danske* biografier eller *dansk* biografitradition og slet ikke over *danske historikeres* bidrag til den tradition.

Nej, det gør den ikke. For det er ikke dens hensigt. Schmidt overser bogens ellers klare ærinde, nemlig at debattere biografien som „en genre, der spænder over flere typer af biografier“, at give „nogle anvisninger på at forstå feltet“, at vise, at „genren er flerfoldig, har lange internationale traditioner, er styret af en del konventioner og udfolder sig i flere fortælle måder“ (s. 10 i *Ind i biografien*).

I stedet fremlægger han i sin 22 sider lange artikel sin egen store, detaljemættede viden om en række emner, det ikke har været bogens hensigt at behandle. Således får han vist, hvad han kan. Gennemgående kritiserer han *Ind i biografien* for at udelade alt det, som han selv ved. Han fornøjes også med indgående at referere de negative anmeldelser af *Ind i biografien*, som han deler holdning med, ligesom bogens henvisningspraksis får én på hatten. Han gør sig også morsom over den analyse af den faktisk kønsskæve genre, som *Ind i biografien* bringer, som han misforstået kalder indlæg i „ligestillingsdebatten“. At en hel generations kønsforskning har vist, at det skaber ny viden at lægge et kønsperspektiv på historiske analyser, synes at være gået Schmidts

næse forbi. Resultaterne af de statistiske analyser og det optællingsgrundlag, der ligger til grund for dem, står både statistiker Inge Henningsen og jeg selv ved og vil med glæde give dem videre til andres analyser. Bogen er faktisk ikke skrevet for at genere nogen. Slet ikke de herrer, der hidtil har haft genren stort set for sig selv. Jeg kan kun være trist over, at han ikke læser bogen som det tilbud til danske historikere, litterater, journalister og andre, der skriver og læser dokumentariske biografier, den er skrevet som: Den er en introduktion til genrens internationale status og forståelsesrammer.

Tre steder har Schmidt ret i sin kritik: Nemlig for det første, hvor den i bogen lovede hjemmeside med de bagvedliggende tal for de statistiske analyser af kønsskævheden i genren i syv lande bringes; den tager jeg helt på mig på vegne af forlaget Gyldendal, der i sidste øjeblik ikke var med på at lave en sådan. For det andet har fejl i to grafer sneget sig ind (s. 67-68), og for det tredje har en stavefejl i et forfatternavn skabt forvirring (s. 282-283). Ja, det er beklageligt. Schmidt har dér ret i, at korrekturlæsningen kunne have udvist mere akribi. Det er der rettet op på i den stærkt reviderede engelsksprogede udgave af *Ind i biografien*, der udkom i december 2016 på Syddansk Universitets Forlag/ University Press of Southern Denmark med titlen *Understanding Biographies*. Bogen er oversat af Gaye Kynoch og kan nu købes på det internationale marked.